

Besvarelse af 10-dages forespørgsel fra Jakob Søgaard Clausen, Uden for parti, om anvendelse af cirkulær økonomi i Indkøb & Udbud

26. januar 2023
Side 1 af 4

Borgmesterens Afdeling, Indkøb & Udbud har modtaget en 10-dages forespørgsel fra Jakob Søgaard Clausen, der vedrører anvendelse af cirkulær økonomi i Aarhus Kommune. I det følgende besvares spørgsmålet:

Spørgsmål:

DI og Danmarks Naturfredningsforening har lavet et fælles udspil vedr. affald. De kommer med en række anbefalinger. Nr. 4 handler om at lave flere cirkulære indkøb i det offentlige. Der fremgår yderligere om tiltaget i deres udspil.

Jeg vil gerne bede om en beskrivelse af hvor meget Aarhus Kommune gør i dag med vores indkøb og udbud ift. cirkulære indkøb samt hvorvidt det er muligt at udvide indsatsen som foreslået i udspillet:

<https://www.danskindustri.dk/politik-og-analyser/dis-politiske-udspil/udspil/sadan-knækker-vi-affaldskurven/>

Svar:

Der er et stort fokus på cirkulær økonomi i Aarhus Kommune, og som følge heraf arbejdes der kontinuerligt og målrettet med cirkulære indkøb. Der er stor forskel på kommunernes generelle modenhedsniveau, indenfor de områder som DI påpeger, men her kan siges, at Aarhus Kommune er blandt de offentlige ordregivere i Danmark, som er længst fremme i udvikling og håndtering af cirkulær økonomi indenfor indkøb og udbud.

Nedenfor skitseres en række aktuelle tiltag, og der redegøres for initiativer, hvor Aarhus Kommune med fordel kan tage området til næste niveau.

Når der i Indkøb & Udbud opstartes nye udbud, er det procedure, at dette foregår i samarbejde med Indkøb & Udbuds bæredygtighedskonsulent. Dermed sikres, at den cirkulære tilgang i videst muligt omfang indtænkes i udbuddet, og at relevante udviklingsperspektiver og partnerskaber belyses.

I Aarhus Kommune er der etableret en taskforce af medarbejdere, der arbejder med cirkulær økonomi. Cirkulær økonomiprojektet (CØ-teamet) er forankret i Indkøb & Udbud, og denne taskforce indgår i dialog og samarbejde med udvalgte decentrale enheder med henblik på overgang til mere cirkulære løsninger. Cirkulær økonomiprojektet er delt mellem Aarhus

BORGMESTERENS AFDELING

Aarhus Kommune
Borgmesterens Afdeling
Fælles Service

Indkøb & Udbud
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte e-mail:
hakab@aarhus.dk

Kommunes Plaststrategi (Klimafonden) og EU Life IP-projektet: Circular Economy Beyond Waste (CEBW). I CØ-teamet indgår desuden ekstern deltagelse fra Kredsløb.

26. januar 2023
Side 2 af 4

Aktuelle tiltag

Overgang til flergangsservice

Der er pt. igangsat flere pilotprojekter, der skal få skoler og plejehjem til at overgå til flergangsservice. Via kapacitetsopbygning, brugerinddragelse og samskabelse arbejdes der på gode løsninger, der giver mening for brugerne, og som samtidig er fremtidssikrede og innovative. Mademballage udgør en stor andel af det plast, der ses i affaldsstrømmene, og et fokus på udfasning af det plast, der er affald efter kort tids brug, er derfor essentielt. Herudover har Indkøb & Udbud i samarbejde med Ren By i Aarhus opstartet dialog med en leverandør med det formål at få udfaset produktion af mad på engangsservice og i stedet overgå til flergangsservice. Potentialet er en reduktion på et tocifret årligt millionforbrug i stk. af engangsservice. Dette udviklingsarbejde forventes at skulle ske i et samarbejde med 4-5 andre kommuner og med opstart i januar 2023.

Klimakluden

Aarhus Kommune har årligt forbrugt mere end 16 millioner skumvaskeklude, som fremstilles af ny plast og ryger direkte til forbrænding efter brug. Skumvaskekludene har dermed bidraget markant til kommunens samlede CO₂-belastning. Pr. 1 januar 2023 blev skumvaskekludene imidlertid erstattet af et bæredygtigt alternativ fremstillet af fornybart papirmateriale fra bæredygtig skovdrift (FSC), denne nye type klud kaldes "klimakluden". Med sit ca. 80% lavere CO₂ aftryk taler klimakluden for alvor ind i Aarhus Kommunes grønne dagsorden og plaststrategi. Klimakluden er specielt udviklet til Aarhus Kommune, og Aarhus Kommune er først i Danmark til at tage denne i brug. Klimakluden har ca. samme størrelse som de skumvaskeklude, den erstatter, og koster ca. det samme.

Flådestyring

Byrådet vedtog i september 2019 Grøn Transportplan. Med afsæt i Grøn Transportplan er der i Indkøb & Udbud blevet etableret et flådestyringsprojekt. Formålet med projektet er at optimere Aarhus Kommunes brug af egen flåde dels ved udskiftning til fossilfrie køretøjer dels udfasning af overskydende kapacitet.

I samarbejde med fire andre kommuner har flådestyringsprojektet udviklet en kunstig intelligens løsning, der kan identificere overkapacitet og prioritere grønne køretøjer i sammensætningen af flåden. Senest har Digitaliseringsstyrelsen tildelt en bevilling, der skal bruges til at udbrede løsningen. Visionen i Aarhus Kommune er, at løsningen skal hjælpe med at afdække kommunens kapacitet på tværs af magistraterne og dermed skabe grobund for

deling af flåden. Herudover skal løsningen fremme, at nyerhvervelser af køretøjer mindskes, og lokalt ejerskab begrænses.

26. januar 2023
Side 3 af 4

Møbler

Indkøb & Udbud har etableret Genbrugsportalen, som er en elektronisk platform, hvor alle kommunens afdelinger og institutioner har adgang til at udveksle bl.a. brugte møbler direkte med hinanden. Målet er at mindske behovet for indkøb af nyt og at gøre det attraktivt at forlænge levetiden for de møbler, man allerede har, fremfor at kassere dem. For at understøtte målet er der på Genbrugsportalen mulighed for at hente inspiration til kreativ genbrug af møbler, og der findes ligeledes kontaktoplysninger på leverandører, som kan bidrage til levetidsforlængelse af eksisterende møbler vha. reparation og rens. Der arbejdes på at udvide løsningen, så de møbler, der ikke kan afsættes internt, i stedet videresendes i tråd med affaldshierarkiets anbefalinger.

Når Aarhus Kommune køber møbler, er der desuden et stort fokus på genbrug og lang levetid. Der kræves bl.a. 7 års garanti på alle nye møbler, ligesom der lægges vægt på, at møblerne skal kunne repareres, og at genbrugsmøbler indgår som en del af lokale indretningsløsninger. For at reducere ressourceforbruget stilles der desuden krav om, at møblerne i stigende grad skal produceres af genanvendte materialer. Som et bevis på at det kan lade sig gøre, er Aarhus stolen netop blevet introduceret. Aarhus stolen er blevet til i samarbejde med Kredsløb, møbelproducent og møbelleverandør, og stolen er fremstillet af genbrugsplast fra Aarhus Kommunes eget affald.

Medarbejderside på Aarhus Intra

Til medarbejderne i Aarhus Kommune er der etableret en side på kommunens intranet. På denne side kan man som medarbejder bl.a. læse om cirkulær økonomi, Aarhus Kommunes Plaststrategi samt indendørs affaldssortering. Desuden beskrives en række forslag til, hvad man som medarbejder kan gøre for at bakke op om arbejdet med cirkulær økonomi.

Fremtidig vision

For en vedvarende udvikling indenfor cirkulær økonomi, er der brug for at være tæt på markedet. Erhvervslivet er en vigtig sparringspartner når nye mål og udbudsdesign skal optimeres. Det er vigtigt kommunen ikke er på bagkant, men er kontinuerligt opdateret på markedsudviklingen. En tættere dialog og opmærksomhed på små og mellemstore virksomheder er afgørende i et fremtidigt sigte som erhvervsvenlig kommune. Indkøb og Udbud ser et potentiale i facilitering af erhvervskonferencer, deltagelse i messer og involvering af erhvervslivet i form af målrettet kommunikation og inddragelse. Desuden ses et potentiale i øget indsamling og en mere aktiv brug af data samt kunstig intelligens, der kan skabe mærkbare resultater i cirkulære løsninger. Kunstig intelligens kan f.eks. anvendes til at skabe øget kendskab

om forbrugsmønstre og derved også kunne regulere intelligent i forhold til forbrug. Dette kan eksempelvis være indenfor forbrug af el, varme, anvendelse af biler og it-udstyr. Digitale teknologier kan med andre ord være et vigtigt værktøj i en grønnere omstilling. Disse opgaver løftes ikke i dag med nuværende ressourcer.

26. januar 2023
Side 4 af 4

Bilag

For en mere uddybende beskrivelse af Aarhus Kommunes involvering i arbejdet med cirkulær økonomi er følgende materialer vedlagt som bilag:

- **Strategi for cirkulær økonomi**
CØ-teamet har udarbejdet en strategi for cirkulær økonomi. Denne indeholder bl.a. målet for affaldsplanen for 2021-2025.
- **Klimahjørnet**
Klimahjørnet er en elektronisk one-pager, der er udarbejdet af Indkøb & Udbud. Klimahjørnet er netop udkommet til indkøberne i Aarhus Kommune og beskriver nogle af de indsatser, der er igangsat vedrørende cirkulær økonomi.
- **Vejledning i plast**
Plastvejledningen er udarbejdet af CØ-teamet i samarbejde med Plastindustrien. Vejledningen, som bl.a. indeholder en beskrivelse af cirkulær økonomi, bliver via det omfattende EU-projekt CEBW og Plastindustrien gjort tilgængelig på landsplan forventeligt primo 2023.

Med venlig hilsen

Jacob Bundsgaard
Borgmester

/

Martin Østergaard Christensen
Stadsdirektør